ΕΘΝΙΚΟ
ΚΕΝΤΡΟ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ &
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ

Πλαίσιο και δομές πολιτικής προστασίας στη Ελλάδα

ΘΕΣΜΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Θεσμοθέτηση: **Ν. 2344/1995,** (ΦΕΚ 212Α΄)
Αναβάθμιση: **Ν. 3013/2002,** (ΦΕΚ 102Α΄)

Σκοπός Πολιτικής Προστασίας:

Προστασία: Ζωής, Υγείας, Περιουσίας των πολιτών

από φυσικές, τεχνολογικές και λοιπές καταστροφές

που προκαλούν καταστάσεις έκτακτης ανάγκης

κατά τη διάρκεια της ειρηνικής περιόδου.

Μέριμνα: για υλικά και πολιτιστικά αγαθά, πλουτοπαραγωγικές πηγές, υποδομές

Στόχος: η ελαχιστοποίηση των συνεπειών

Δράσεις: πρόληψης, ετοιμότητας, αντιμετώπισης και αποκατάστασης

ΚΛΙΜΑΚΩΣΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ

Γενική καταστροφή: περισσότερες από 3 Περιφέρειες

Περιφερειακή μεγάλης έντασης: δυναμικό & μέσα και από άλλες Περιφέρειες ή Κεντρικές υπηρεσίες

Περιφερειακή μικρής έντασης: δυναμικό & μέσα Περιφέρειας

Τοπική μεγάλης έντασης: δυναμικό & μέσα και από άλλους Νομούς, Περιφέρειες ή Κεντρικές υπηρεσίες

Τοπική μικρής έντασης: δυναμικό & μέσα Νομού

ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

- Όργανα Σχεδιασμού και Εφαρμογής Πολιτικής Προστασίας
- Δυναμικό και Μέσα Πολιτικής Προστασίας
- Εθελοντές
- Διαδικασίες Σχεδιασμού των Δράσεων Πολιτικής Προστασίας

ΟΡΓΑΝΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

1. Διυπουργικοί Επιτροπή Εθνικού Σχεδιασμού Πολιτικής Προστασίας (ΔΕΕΣΠΠ)
2. Κεντρικό Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας (ΚΣΟΠΠ),
3. Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας (ΓΓΠΠ)
4. **Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας (ΓΓΠΠ).**

ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΑ ΟΡΓΑΝΑ

1. Γενικοί Γραμματείς των Περιφερειών
2. Νομάρχες
3. Δήμαρχοι και Πρόεδροι Κοινοτήτων

ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ – ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ (1)

Συντονισμός , Κατεύθυνση και Επίβλεψη του έργου της πολιτικής προστασίας σε όλη την επικράτεια

1. Χαρακτηρισμός καταστροφών
2. Κήρυξη κατάστασης ετοιμότητας και κατάστασης ανάγκης πολιτικής προστασίας
3. Εξουσιοδότηση ΓΓ Περιφέρειας ή Νομάρχη για έκδοση αποφάσεων για τοπικές μικρής έντασης καταστροφές
4. Οργανωμένη Απομάκρυνση πολιτών
5. Ένταξη πολιτών με ειδικές γνώσεις/εμπειρία και μέσων στις δυνάμεις πολιτικής προστασίας
6. Άμεση προμήθεια και διάθεση υλικών και μέσων καθ᾽ υπέρβαση των προϋπολογισθέντων: κινητοποίηση πολιτικής προστασίας
7. Ένταξη στο Μητρώο Εθελοντικών Οργανώσεων και Ειδικευμένων Εθελοντών αντίστοιχων ΕΟ και φυσικών προσώπων.
8. Κατανομή ετήσιας χρηματοδότησης ΕΟ και Ειδικευμένων Εθελοντών, διάθεση εξοπλισμού και μέσων
9. Έγκριση σχεδίων πολιτικής προστασίας

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ – ΓΓΠΠ

Αποστολή

- Μελέτη, ο Σχεδιασμός, η Οργάνωση, ο Συντονισμός των δράσεων πολιτικής προστασίας για την Πρόληψη, την Ενημέρωση, την Εκπαίδευση, την Ετοιμότητα, την Αντιμετώπιση και την Αποκατάσταση
- Δημιουργία Συστήματος εθελοντισμού Πολιτικής Προστασίας

Αρμοδιότητες:

- Συλλογή και επεξεργασία στοιχείων για το σχεδιασμό δράσεων
- Έκδοση εγκυκλίων για την προετοιμασία και αντιμετώπιση
- Έγκαιρη ειδοποίηση υπηρεσιών για κινητοποίηση δυναμικού και μέσων
- Επικοινωνία με αποκεντρωμένα όργανα πολιτικής προστασίας και άλλους αρμόδιους φορείς κατά την εξέλιξη καταστροφικών φαινομένων
- Εντοπισμός και συντονισμός της διάθεσης πρόσθετων πόρων κατά την εξέλιξη καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.
- Διαχείριση διεθνούς συνδρομής
- Συλλογή και επεξεργασία στοιχείων για την πλήρωση του ειδικού φακέλου καταστροφής
- Εκπαίδευση και κατάρτιση στελεχών πολιτικής προστασίας
- Ευαισθητοποίηση και ενημέρωση του κοινού
- Αξιοποίηση επιστημονικών στοιχείων και πληροφοριών

ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΑ ΟΡΓΑΝΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

- Οι Γενικοί Γραμματείς των Περιφερειών
- Οι Νομάρχες
- Οι Δήμαρχοι και οι Πρόεδροι Κοινοτήτων

Στην αρμοδιότητα τους εντάσσεται ο **συντονισμός** και η **επίβλεψη** του έργου της πολιτικής προστασίας σε ότι αφορά την πρόληψη, την ετοιμότητα, την αντιμετώπιση και την αποκατάσταση καταστροφών στην περιοχή τοπικής αρμοδιότητας.

Τα όργανα αυτά επικουρούνται στο έργο τους από τις ακόλουθες διοικητικές δομές πολιτικής προστασίας:

- Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας
- Γραφείο Πολιτικής Προστασίας υπαγόμενο στον Νομάρχη
- Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης/Διαμερίσματος
- Γραφείο Πολιτικής Προστασίας Δήμου
- Τοπικό Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας Δήμου

ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΑ ΟΡΓΑΝΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΔΗΜΑΡΧΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ – ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Συντονισμός - Επίβλεψη:

του έργου της πολιτικής προστασίας για πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση, αποκατάσταση εντός των ορίων του ΟΤΑ

1. Διάθεση και συντονισμός δράσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσων
2. Οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών (Ν. 3613/2007, ΦΕΚ 263, τΑ΄)
3. Εφαρμογή του ετήσιου εθνικού σχεδιασμού πολιτικής προστασίας

Προτάσεις - Εισηγήσεις Προς Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας για το σχεδιασμό πολιτικής προστασίας του ΟΤΑ

Απόφαση για την οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών

ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΗΜΟΥ

Οργάνωση και Υποδομή για τη λήψη μέτρων πολιτικής προστασίας

ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Στο **δυναμικό** πολιτικής προστασίας περιλαμβάνονται:

- Ειδικευμένα Στελέχη πολιτικής προστασίας.
- Οι υπηρεσίες του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα.
- Οργανισμοί, εταιρείες δημόσιου και ιδιωτικού τομέα που σχετίζονται με ειδικές δράσεις πολιτικής προστασίας, στις φάσεις προετοιμασίας και αντιμετώπισης των καταστροφών
- Τα Σώματα Ασφάλειας, οι ένοπλες δυνάμεις
- Το ΕΚΑΒ και οι λοιπές υπηρεσίες υγείας
- Ακαδημαϊκά και ερευνητικά Ιδρύματα
- Εθελοντικές Οργανώσεις και Ειδικευμένοι Εθελοντές πολιτικής προστασίας

Στα **μέσα** πολιτικής προστασίας περιλαμβάνονται:

- Εξειδικευμένα οχήματα και μηχανήματα (για έρευνα, διάσωση, διάνοιξη οδών, απόσυρση υλικών, καθαρισμό από ρύπανση, πυρόσβεση κ.ά)
- Οχήματα μεταφοράς (υλικών, εξοπλισμού, προσωπικού, πληθυσμού κλπ)
- Ειδικά οχήματα (Πυροσβεστικού Σώματος, ΕΛΑΣ, ΕΚΑΒ)
- Πλωτά και εναέρια μέσα
- Μέσα επικοινωνίας
- Υγειονομικό υλικό (π.χ. μάσκες, γάντια, παραϊατρικό υλικό)
- Υλικό ανάπτυξης καταυλισμών

Σύστημα εθελοντισμού πολιτικής προστασίας

Μητρώο Εθελοντικών Οργανώσεων και Ειδικευμένων Εθελοντών (Ν.3013/2002)

Η ένταξη στο Μητρώο πραγματοποιείται με απόφαση του ΓΓΠΠ.

Προϋποθέσεις και κριτήρια ένταξης στο Μητρώο:

- **Οι Εθελοντικές οργανώσεις** που μπορούν να ενταχθούν στο Μητρώο είναι νομικά πρόσωπα ή ενώσεις προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, καθώς και ομάδες προσώπων που δραστηριοποιούνται στο πλαίσιο των Ο.Τ.Α. και των οποίων ο σκοπός επικεντρώνεται σε δράσεις πολιτικής προστασίας.
- Οι **Ειδικευμένοι Εθελοντές** είναι φυσικά πρόσωπα, τα οποία είτε λόγω της φύσεως της επαγγελματικής ή επιστημονικής τους ενασχόλησης είτε λόγω ύπαρξης αποδεδειγμένης εμπειρίας μπορούν να ανταποκριθούν με πληρότητα στα καθήκοντα πρόληψης, αντιμετώπισης και αποκατάστασης φυσικών και τεχνολογικών καταστροφών.
- Στις εθελοντικές οργανώσεις και στους ειδικευμένους εθελοντές περιλαμβάνονται και όσοι δραστηριοποιούνται στο πλαίσιο της αποστολής του Πυροσβεστικού Σώματος, με εξαίρεση όσους υπάγονται στη ρύθμιση του ν. 1951/1991 (ΦΕΚ 84 Α΄).
- Οι εντασσόμενοι στο Μητρώο Ειδικευμένοι Εθελοντές υπάγονται επιχειρησιακά απευθείας στη ΓΓΠΠ

Πλαίσιο σχεδιασμού αντιμετώπισης καταστροφών στην Ελλάδα

Ορίζεται από το Ν3013/2002 (ΦΕΚ 102, τΑ΄) και την ΥΑ 1299/2003 (ΦΕΚ423, τΒ΄), για την έγκριση του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη «Ξενοκράτης».

Το ΓΣΠΠ «Ξενοκράτης» αποτελεί πλαίσιο σχεδίασης των διαφόρων Επιπέδων Διοίκησης για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών από φυσικές, τεχνολογικές και λοιπές καταστροφές.

Περιλαμβάνει:

1. Συντονιστικές οδηγίες και κατευθύνσεις για την τυποποίηση των διαδικασιών και των σχεδίων αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης.
2. Επιστημονική και επιχειρησιακή ορολογία πολιτικής προστασίας με εξειδίκευση για κάθε κατηγορία καταστροφών.
3. Κατηγορίες καταστροφών στις οποίες αναφέρεται ο σχεδιασμός

Ορίζει:

1. Σύστημα Κινητοποίησης Πολιτικής Προστασίας.
2. Επίπεδα διοίκησης και αντίστοιχες υπηρεσίες και φορείς που εμπλέκονται στο σχεδιασμό για κάθε κατηγορία καταστροφής.
3. Όργανα διοίκησης και συντονισμού των επιχειρησιακών δυνάμεων.
4. Βασικές απαιτήσεις σχεδίασης και ενέργειας του κρατικού μηχανισμού οι οποίες απαιτούνται για την αντιμετώπιση καταστροφών.